

Laurier wordt vlinderstruik

De Protestantse Gemeente Rhenen deed de EKO-scan van milieuorganisatie A Rocha om te zien hoe zij de omgeving rond haar kerkgebouwen kan vergroenen.

Tekst: Kees Posthumus | Beeld: Kerkmagazine

Planten en struiken staan er zeker op dit moment van het jaar bruin en kaal bij rond de Ontmoetingskerk in de wijk Rhenen-Hoog. Een haag dichte rommelige struiken met veel laurier verhindert het zicht op het gebouw. Tuincentrumplanten met niet te veel fantasie en natuurwaarde domineren, dat ziet zelfs een leek.

Dat gaat veranderen, als het aan Roelof de Jong en zijn groene medestanders ligt. Hortensia's maken plaats voor vlinderstruiken, waar vlinders rondfladderen. Bijen bezoeken er planten met veel stuifmeel. Dat zal geleidelijk moeten gaan. Draagvlak is het centrale woord, als De Jong vertelt over milieubeleid in zijn kerkelijke gemeente: "De wil om te veranderen is er zeker. De grote uitdaging is nu om in een zorgvuldig proces iedereen mee te nemen in de plannen en gebruik te maken van ieders deskundigheid en betrokkenheid."

Ingewikkeld

De Jong beheert de Ontmoetingskerk, een van de twee kerkgebouwen waarin drie wijkgemeenten hun kerkdiensten houden: Rond de Cunera, Bethel (kerken in de monumentale Cunera) en de Ontmoetingswijkgemeente, op Rhenen-Hoog. Hij is ook lid van de stuurgroep Groene Kerk en, belangrijk,

lid van het IVN, een organisatie voor natuureducatie, onder andere bekend van wandelingen met een natuurgids. "Naast de vieringen van de Ontmoetingskerk zelf worden alle overige kerkelijke bijeenkomsten en vergaderingen in de zalen van de Ontmoetingskerk gehouden. Onze kerkelijke structuur is, met drie wijkgemeentes, vrij ingewikkeld. Daar stuiten we op, toen we met een initiatiefgroep Groene Kerk wilden worden. Als je aan de slag wilt met Fair Trade of ander groenbeheer, dan krijg je te maken met al die andere commissies en organen in de kerk. Wij zijn in alle drie de wijkgemeenten bij alle gremia langs gegaan om instemming te vragen met ons streven Groene Kerk te worden. Dat duurde een tijdje, prima, maar de wil was er de toestemming kwam er. Wij wilden het Groene Kerk-bordje niet ophangen, voordat we van allen

instemming hadden. Heb je het bordje al zien hangen?"

EKO-scan

Er kwamen groepjes binnen de twintig betrokkenen rond Groene Kerk: energie, Fair Trade en eerlijke handel, bio-diversiteit. De laatste groep liet de EKO-scan doen door A Rocha, een christelijke milieuorganisatie. "Bij het platform Groene Kerken, waarbij wij aangesloten zijn, verwees men ons voor vragen rond natuur en bio-diversiteit naar A Rocha.. Het is belangrijk dat de aanpak van een ander groenbeheer 'body' heeft. Iedereen kan wel wat roepen over groen en plantjes. Bij het advies van A Rocha is ook een ecooloog betrokken. Via Google zien ze hoe de omgeving van de kerk erbij ligt, geweldig is dat. Hun advies geeft ons houvast bij het maken van plannen. Rond de Cunera kerk midden in de

stad is weinig ruimte voor groen, toch kwamen er adviezen uit. Zo zouden er kasten kunnen komen voor vleermuizen en gierzwaluwen. Of een strook grond rond de kerk waar je stokrozen kunt planten. Dat is een tweejarige plant die weinig zorg nodig heeft en er mooi uitziet. Bij de Cunera kerk heb je ook nog te maken met het feit dat de toren van de gemeente is. In de Cunera huist trouwens van alles. Zo overwinteren er veel vlinders en lieveheersbeestjes, dat zie je goed tijdens beklimming."

Vlinderkast

Het degelijke advies ligt er. Nu is het tijd om met betrokken mensen te overleggen wat de kerk met het advies gaat doen. Rond de Ontmoetingskerk zijn dat onder andere vrijwilligers van de tuincommissie, die ieder verantwoordelijk zijn voor een stukje van de tuin. Sommigen schoffelen in hun eentje, anderen werken het liefst samen. "Voor de Ontmoetingskerk is het advies: maak het vlinder- en bijvriendelijker. Plant meer nectar- en stuifmeel dragende planten, waar bijen op af komen. De ene bij heeft nectar nodig, de ander stuifmeel, sommige beide. Zorg dat je

planten hebt met beide. Zonder bijen geen biodiversiteit. Zie je die laurier? Het is een prachtige groenblijvende struik, maar op misschien een enkel vogeltje na komt er geen dier op af. Er staan best veel hortensia's, dat is een dode plant, je ziet er nooit een dier op. Ze bloeien prachtig maar er zit geen stuifmeel of nectar op."

“

Maak het vlinder- en bijvriendelijker

Koolmezen

Genoeg te doen in het komend voorjaar. Eén vrijwilliger is zo enthousiast dat hij al begonnen is met het 'groener' maken van zijn eigen stukje. Het begin is er. De Jong: "Wij zijn van plan om hier vlinderkasten te maken. Vaak zie je bij de tuincentra vlinderkasten, die veel te ondiep zijn. Ze moeten zeker vijftien centimeter diep zijn. Een van onze kerkleden is tuinarchitect, hem gaan

we vragen om een plantplan te maken. Samen met kinderen willen we nestkastjes gaan maken, vooral voor mezen. Tegenover de kerk staan eiken en daar zitten processierupsen in. Als het aan mij ligt, hangen wij nestkastjes aan de muren van de kerk, waar koolmezen in nestelen die aan de overkant de rupsen op kunnen eten. Daar gaan we met de burgerlijke gemeente over praten, misschien kunnen we nog wat subsidie krijgen."

A Rocha noemde de mogelijkheid om het kerkdak te vergroenen met sedum. Anderen in de kerk denken aan zonnepanelen. Dat vraagt langere adem en nader onderzoek, onder andere naar de dakconstructie. Mochten er zonnepanelen komen, dan wil De Jong de goede hebben: cradle to cradle. Daarvan kunnen de materialen gerecycled worden. Of daar geld voor is, zal moeten blijken. De Jong: "Wij ervaren zeker dat er ruimte is om met goede plannen te komen en dat de kerkrentmeesters bereid zijn hier serieus naar te kijken, en zo nodig en mogelijk te investeren in onze groene kerk."